

Radim Lhoták ve svém článku „Evropský stát, ano či ne?“ považuje koncept moderního národního státu za mrtvý a příznivě vítá unifikční snahy současné Evropské unie. Vyvozuje tak z faktu globálního a globalizujícího se světa, v jehož „univerzalizmu míšení myšlenek, ras a kultur“ není pro zastaralou koncepci národního státu místo a navíc tato nedokáže adekvátně akcentovat požadavky a výzvy doby. V podstatě s jeho vývody souhlasím, ačkoli se domnívám, že v určitých zásadních bodech se Radim Lhoták mýlí a místo

zastaralé koncepcie národního státu (která byla aktuální a prakticky fungovala naposledy v 19. století) přeceňuje některé současné eurounijní snahy, které silně zavánějí konstruktivismem

Předně však souhlasím s myšlenkou, že mnoho zastánců „národního státu“ nechápe, že tento ve svém pravém slova smyslu sice existuje de iure, nikoli však de facto. Dávno nefunguje jeho základní smysl: ochrana národního a soukromého kapitálu před cizí mocí. Globalizace tato pouta zpřetrhala nastolila problém jiný. Ten zní nikoli jak v rámci národního státu ochránit vlastní bohatství, nýbrž jak bohatství, vytvořené v rámci jednotlivých národních států co nejlépe ochránit a **využít v dravé konkurenci pomalu se konstituujících kontinentálně-civilizačních bloků.**

Dalším problémem je samotná definice pojmu „národní zájem“ a otázka, jak zmiňuje Radim Lhoták, nakolik jsou dnes národní státy skutečně odrazem národního zájmu toho kterého národa. Myslím, že je na místě také přemýšlet nad tím, **jaký cíl obrana národního státu sleduje, nevyjímaje jak obecné, tak konkrétní (české) pohledy.** Je to návrat do minulosti? Kam? Do 19. století, nebo k první republice? Lze vůbec obnovit tradiční vazby a romantické nahlížení na národ a prosperující národní stát jako alfu a omegu politického snažení a politické kultury? To jsou otázky, na které nebývá příliš často odpovídáno a rozpoutání široké debaty nad těmito otázkami by bylo jistě velkým přínosem.

Skepticky se ale stavím k tezi, že současná Evropská unie představuje jakousi naději, nebo přípravu půdy pro pozdější vymezení evropské identity v nadčasové rovině, garanta pozitivního ekologického rozvoje a hráz proti vykořeňující západní nekulturně.

Co se týče ekologických otázek, nepřeceňoval bych evropskou ekologickou politiku jako obecné dobro. Příliš často znamená více regulací, než skutečného pozitivního vývoje a sama ekologická politika vůbec skýtá příliš mnoho záludných a nedořešených otázek, které by měly být nejprve diskutovány, než se přistoupí na nějakou jednotnou politiku (jejíž „jednota“ by zde především měla spočívat v oné proklamované různorodosti, především vzhledem k odlišným sociálním, klimatickým, nebo zemědělským podmínkám různorodých evropských krajů.)

Evropská identita, pojem, který sám o sobě musí být nejprve definován a i tak představuje otázku hodnou mnohastránkových elaborátů. Ať může být je ztracena, poškozena, nebo

nenalezena, pořád představuje fenomén, jehož jakákoli akcidentální proměna, či redefinice by měla vzejít nikoli z direktivního příkazu „shora“, nýbrž jaksí „sama od sebe“, samovolnou explozí. **Stejně jako se vymezení národa formovalo delší dobu a na základě okolností a souvislostí, nelze evropskou identitu určit příkazem, či konstituováním jakékoli institucionální organizace.**

Pokud bude Evropa vůbec kdy s to, odvrhnout „západní nekulturu“, může se tak stát jedine „duchovní revolucí“ v srdcích jejích obyvatel. A konkrétně u Evropské unie v současné době nesledují náznak vzdoru, či odmítnutí kultury konzumu, nebo globalistu, spíše naopak.

Všechny nastolené otázky zůstávají otevřené a jak bylo nastíněno v úvodu, široká debata, která by je akcentovala, je nepochybně na místě. Shodneme se na neudržitelnosti konceptu národního státu v 21. století. Osobně si však nemyslím, že je řešením evropský „superstrát.“ V absenci mandátu, uděleného potřebným „démem“, nespátřuji rozdíl mezi mnohdy pochybně utvořenými národními parlamentními koalicemi a mocí evropského úředníka. Proto preferuji jistě přesun určitých otázek na celoevropskou úroveň, ale spíše než umělý „superstrát“, decentralizovanou demokratickou konfederativní Evropu za současného zachování a posílení jednotlivých evropských národních identit a kultur.